

Uke 19: Rotarymøte 10.05.2023

Til en forandring var vi denne gangen samlet i «Statsraaden» på Skjærgården hotell, der vi i tidligere tider hadde fast tilholdssted.

President Anne ønsket oss alle velkommen. Vi var 16 frammøtte totalt, 14 medlemmer og to gjester. Ingen gebursdager denne uka, men Kjersti fyller 70 år i kommende uke.

Tigris

Tor: Kyststiens dag 21. mai, turen går fra Valle til Fjordglimt.

Rolf T.: 17. mai kl. 15.30 skal Rolf tale ved monumentet over Aasmund O. Vinje i Skien.

Perry: Reiser til Spania fk. lørdag, dette blir første besøk i Spania på tre år. Perry leste også et eget dikt.

Dagens dikt: «De forente nasjoners bønn».

Dagens foredrag var ved president Anne: «Mormor og morfars 17. mai tale på Ytterøya i 1945».

Morfar, Harald Juell Smedal, var høyesterettsadvokat. Deler av studiene hadde han fra Tyskland, og han snakket derfor godt tysk. Han var sterkt imot nazifisering av idretten, og ble for dette fengslet av tyskerne. Morfar satt i fangeleiren Falstad, som ligger i nærheten av Levanger. Han arbeidet i skogen, og var tillitsmann i leiren. Familien hans, som besto av mormor, Annes to onkler og Annes mor, fikk bo i bryggerhuset på Øvre Erstad gård på Ytterøya. Barna gikk på skolen og deltok i gårdsarbeidet.

Mormor, Anne-Sophie Smedal, var utdannet lærer. Skoleåret 1943–1944 var hun privatlærer på Ytterøya for ni ungdommer. Hun underviste i alle fag, på det som nå tilsvarer niende trinn. Lønnen fikk hun i form av landbruksprodukter, det vil si det som ble dyrket på gårdene der elevene bodde.

Etter kapitulasjonen i mai 1945 fikk morfar ansvar for avviklingen av Falstad fangeleir. Han fikk forespørsel om å holde 17. mai-talen på Ytterøya, og det takket han ja til etter å ha drøftet det med mormor. De to forberedte og skrev talen sammen, og morfar holdt den på øyas forsamlingshus.

Annes onkel, Harald Smedal jr., holdt den samme talen 17. mai 2015 samme sted. Anne fortalte også litt fra det Harald Smedal jr. har skrevet om sine opplevelser med å være flyktning i eget land, fra han var seks år til han ni år gammel.

Mormor og morfars tale ble lest av Anne.

Møtet hevet.

yl

De forente nasjoners bønn

Planeten jorden er bare
en liten stjerne i Verdensrommet.
Det er vår plikt å gjøre den om
til en planet der alt levende
ikke lenger trenger
lide under krig, sult og frykt
og ikke lenger er helt
fornuftsstridig splittet av
rase, hudfarge og ideologi.

Gi oss mot og styrke til å begynne
på denne oppgaven i dag,
slik at våre barn
og våre barns barn
en dag skal bære navnet:

Menneske – med stolthet